

Nämndmål:

Samverkan med civilsamhället är god.

Beskrivning

Uti från stadens "Stad i samverkan- Stockholms stad och civilsamhället" ges övergripande rekommendationer för samverkan med civilsamhället exempelvis genom att skapa jämlika förutsättningar för det lokala civilsamhället, kvalitetssäkra föreningsbidrag, etablera medborgardrivna mötesplatser och fördjupa kunskapen om det civila samhället på lokal nivå. Med civilsamhället menas ideella föreningar, sociala företag och informella nätverk, som utgör en arena skild från staten och marknaden.

Förvaltningen ska utveckla samverkan med civilsamhället genom att ta fram en samverkansmodell som innehåller riktlinjer för föreningsbidrag, tillgång till lokaler samt förbättrad kommunikation mellan förvaltningen och civilsamhället. Utöver det ska förvaltningen kartlägga och marknadsföra aktiva föreningar i stadsdelen för att ge invånare och medarbetare kunskap om och tillgång till civilsamhället.

Förvaltningen ska samverka med civilsamhället för att möjliggöra ideella insatser inom förvaltningens ansvarsområden. Särskilt prioriterat är generationsöverskridande verksamheter och drogpreventivt arbete. En etablering av en medborgar- och föreningsdriven mötesplats och formerna för idéburet offentligt partnerskap ska utredas. Syftet med ett partnerskap är att ge civilsamhället möjlighet att på ett självständigt och självstyrande sätt vara en viktig aktör inom samhällsutvecklingen.

Förväntat resultat

I kontakterna med civilsamhället har förvaltningen tydliga bidragskriterier, hög tillgänglighet och fortlöpande dialog.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra föreningsmässor i dialog med föreningar	2017-01-01	2017-12-31
Kartläggning av föreningar verksamma i stadsdelen.	2017-01-01	2017-12-31
Påbörja en process för etablering av en medborgardriven mötesplats	2017-01-01	2017-12-31
Riktlinjer för föreningsbidrag revideras	2017-01-01	2017-12-31
Ta fram en modell för samverkan med civilsamhället	2017-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Genom kommunfullmäktiges aktiviteter samt följande nämndmål med tillhörande aktiviteter bidrar förvaltningen till kommunfullmäktiges mål.

- Vid upphandling ställs tydliga krav på kvalitet och socialt ansvarstagande

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
-----------	--------	-------------	--------------

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	60 %	Tas fram av nämnden	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram		Fastställs 2017	År

Nämndmål:

Vid upphandling ställs tydliga krav på kvalitet och socialt ansvarstagande

Beskrivning

Merparten av förvaltningens inköp sker genom centralt upphandlade ramavtal där staden ställer relevanta och hållbara krav. Avtalstrohet till dessa avtal är en förutsättning för att förvaltningen ska kunna säkerställa att målsättningarna uppfylls och elektronisk handel ska användas där så är möjligt. En viktig aktivitet under året blir information om och implementering av stadens nya program för upphandling och inköp.

Förväntat resultat

Andelen elektroniska inköp ökar. Förvaltningen är trogen de avtal som finns och ställer relevanta sociala och miljömässiga krav i de egna upphandlingar som görs.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna budget per verksamhetsområde enligt beslutat system för resursfördelning. Driftbudgeten fördelas till stadsdelsnämnderna med hjälp av olika fördelningsnycklar. Finansborgarrådets förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden är 1 832,1 mnkr. Jämfört med ursprunglig budget för 2016 har budgeten ökat med 81,0 mnkr, varav 9,8 mnkr inom förskoleverksamhet, 17,6 mnkr inom omsorg om funktionshindrade, 15,6 mnkr inom äldreomsorg, 15,5 mnkr inom individ- och familjeomsorg och resterande inom övriga verksamheter.

Det ekonomiska läget i budget 2017 är mycket ansträngt med omfattande behov av budgethållningsåtgärder inom flertalet verksamhetsområden för att uppnå målet om budgetföljksamhet (att det ekonomiska utfallet är i balans med budget). Samtliga avdelningar inom förvaltningen har arbetat med att identifiera möjliga effektiviseringar och det är av största vikt att presenterade budgethållningsåtgärder genomförs samt att följa utvecklingen mycket noga och vid behov identifiera och genomföra ytterligare åtgärder. Enligt stadens regelverk kan nämnden inte begära tilläggsanslag för den löpande verksamheten. Kostnadsökningar ska finansieras genom omprioriteringar inom nämndens budget.

Stadsdelsnämnden ska omfördela budgetmedel mellan verksamhetsområden för att justera för lokala behov och flytta resurser till prioriterade områden. I denna budget har främst stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt verksamhet riktad till barn och ungdom inom individ- och familjeomsorg prioriterats.

I nämndens budget har endast kostnader för den egna verksamheten budgeterats. Omslutningsförändringar till följd av köp och försäljning av tjänster ska beräknas och

redovisas för kommunstyrelsen. För stadsdelsnämnderna gäller att budgeten ska redovisas per verksamhetsområde enligt stadens centrala krav på redovisning. I budgeten beslutar kommunfullmäktige om medel per verksamhetsområde. Dessa medel fördelas i sin tur på respektive stadsdelsnämnd via av kommunfullmäktige beslutat system för resursfördelning.

Budgeten inom respektive verksamhetsområde går till myndighets-/beställarsidan som vid beslut om insatser köper beslutad insats av utförarna som kan vara antingen förvaltningens egna (interna) utförare alternativt privata/externa.

Tilldelad budget innehåller inte några särskilda resurser för att täcka kostnader för nämnd, ledning och administrativt stöd. Det innebär att medel tas från respektive verksamhetsområde för att finansiera dessa verksamheter. I budget 2017 har 54,3 mnkr omfördelats från övriga verksamhetsområden vilket motsvarar 2,96 % av den totala budgetramen.

Investeringsbudgeten för 2017 är 19,2 mnkr varav 2,8 mnkr är till maskiner och inventarier och 16,4 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Nedan följer en sammanställning av budgeten och därefter en budgetredovisning per verksamhetsområde. Varje område inleds med en budgettabell för hela verksamhetsområdet. Därefter redovisas kort olika delverksamheter samt relevanta nyckeltal.

Budget 2017 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2016 (T2)	Utfall 2015	Utfall 2014
Nämnd- och förvaltningsadministration	63,2	-0,4	62,8	54,7*	39,8*	40,1
varav demokratiutveckling	8,5	0,0	8,5	9,2	4,6	0,0
Individ- och familjeomsorg	243,2	-27,4	215,8	219,7	214,6	170,6
varav socialpsykiatri	56,6	-4,9	51,7	48,2	48,8	47,0
Stadsmiljö, inkl avskrivningar & räntor	24,2	-0,2	24,0	25,8	26,3	21,4
varav avskrivningar och internränta	7,4	0,0	7,4	6,8	6,1	2,3
Förskoleverksamhet	418,5	-20,6	397,9	362,4	340,8	330,3
varav peng inkl. barn i behov av särskilt stöd	330,0	0,0	330,0			
varav lokaler, administration mm.	88,5	-20,6	67,9			
Äldreomsorg	672,9	-81,1	591,8	600,4	590,5	571,7
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	379,4	-19,1	360,3	354,8	339,6	323,9
Verksamhet för barn, kultur och fritid	34,1	-0,8	33,3	28,8	27,5	23,8
Arbetsmarknadsåtgärder	31,1	-7,5	23,6	22,7	23,5	9,6
Ekonomiskt bistånd	124,7	-2,1	122,6	120,8	124,3	137,6
varav handläggning	33,0	-0,2	32,9	32,9	32,6	31,2
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total drift	1 991,3	-159,2	1 832,1	1 790,1	1 726,9	1 629,0
varav omslutningsförändring	109,8	-109,8	0,0			
varav budgetjustering	5,7	0,0	5,7			

*Överskottet 2014-2016 beror på restriktivitet avseende inköp, en del icke-budgeterade intäkter, lägre kostnader än beräknat gällande lokalunderhåll mm.

	Utgifter	Inkomster	Netto	Netto	Netto	Netto
Investeringar	19,2	0,0	19,2	39,0	15,9	12,7
varav stadsmiljöverksamhet	16,4	0,0	16,4	30,2	10,5	10,5
varav inventarier och maskiner	2,8	0,0	2,8	8,8	5,4	2,2

Nämnd- och förvaltningsadministration

Budget 2017 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2016 (T2)
Nämnd	2,4	0,0	2,4	
Administration	35,3	-0,4	34,9	
Övergripande IT-omkostnader	12,0	0,0	12,0	
Övrigt	5,0	0,0	5,0	
Summa nämnd- och förvaltningsadministration	54,7	-0,4	54,3	
Demokratiutveckling	8,5	0,0	8,5	
Summa	63,2	-0,4	62,8	54,7
varav omslutningsförändring	0,4	-0,4	0,0	

Budgeten för nämnd- och förvaltningsadministration (exklusive demokratiutveckling) uppgår till 54,3 mnkr vilket är en ökning med 1,3 mnkr (2,45 %) jämfört med föregående år. Budgeten motsvarar 2,96 % av den totala budgetramen. Motsvarande andel 2015 var 3,02 %. Det prognostiserade överskottet 2016 beror på restriktivitet avseende inköp, en del icke-budgeterade intäkter samt lägre kostnader än beräknat gällande lokalunderhåll mm.

Demokratiutveckling

Under nämnd- och förvaltningsadministration redovisas även budgeten för demokratiutvecklingsarbete. Budgeten för demokratiutveckling uppgår till 8,5 mnkr varav 3,1 mnkr kommer att tilldelas i samband med avstämningsärendet. I demokratiutvecklingsarbetet ingår medborgarkontor/bibblerian i Hässelby gård, Grimstahörnan, Vita Villan och medborgarvårdar. Dessutom finansieras demokratiråd, arbetet med lokal utvecklingsplan samt andra demokratifrämjande åtgärder.

Individ- och familjeomsorg

Budget 2017	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos
(mnkr)				2016(T2)
Ledning	5,9	0,0	5,9	
Barn och ungdom	137,5	-12,0	125,5	
Vuxen	43,2	-10,5	32,7	
Socialpsykiatri	56,6	-4,9	51,7	
Summa	243,2	-27,4	215,8	219,7
varav omslutningsförändring	23,3	-23,3	0,0	

Socialpsykiatri

Budgeten för socialpsykiatri uppgår till 51,7 mnkr. Ersättningssystemet för boendestöd och sysselsättning ändras under året från nuvarande system som är nivåindelad till timersättning from 1 juli 2017. Förändringen förväntas innebära en ökad kostnad för myndighetsutövning/beställare.

Inom förvaltningen drivs i egen regi boendestöd, sysselsättning samt träfflokalen Kompassen. Grupp- och stödboende som idag drivs på entreprenad övergår till förvaltningen 1 feb 2017.

Socialpsykiatri

	Budget 2017	Utfall 2016		Budget 2016
Insats (antal)		Okt	Snitt/år	
Gruppboende	28	29	30,3	27
HVB	13	11	10,4	16,6
Stödboende	22	20	18,4	24
Boendestöd nivå 1 antal personer	108	-	-	-
Boendestöd nivå 2 antal personer	51	-	-	-
Boendestöd nivå 3 antal personer	5	-	-	-

Barn och ungdom

Budgeten för barn och ungdomsinsatser uppgår till 125,5 mnkr. Budgeten har ökat med 14,7 mnkr jämfört med 2016. Orosanmälningarna som inkommer där det finns risk för att barn far illa har inte minskat och är fortsatt till antalet på mycket hög nivå. Efter utredning av barnets situation kan behov finnas av placering i annat boende än det egna hemmet. De placeringarna kan vara jourhem, HVB eller stödboende.

Utifrån nuvarande omfattning/volymer av insatser beräknas helårskostnaden överstiga budgetramen med sammanlagt 15,9 mnkr varför budgethållningsåtgärder om motsvarande belopp är inräknade i ovanstående budget. Åtgärderna består av:

I budgetsiffrorna ovan är budgethållningsåtgärder om totalt 15,9 mnkr inräknade.

Följande åtgärder vidtas:

- För barn och ungdomar som behöver akut stöd ska ett intensivteam skapas för att hjälpa familjen i hemmet i syfte att undvika placering.
- Ett internt forum etableras för samverkan kring de familjer som är i behov av stöd från flera olika myndigheter för att tydliggöra ansvarsfördelning.
- Fortsatt arbete med alla barn- och ungdomsplaceringar som kan övergå till egen öppenvård eller kan flyttas hem.
- Minska kostnader för långa jourhemsplaceringar genom snabbare placering i familjehem.

Ensamkommande flyktingbarn

From 1 juli 2017 sänks ersättningen från Migrationsverket till kommunerna avseende boendekostnad för ensamkommande flyktingbarn. Den nya ersättningen innebär att det är åldern som styr ersättningsnivån och inte typ av boende. Ersättning för ensamkommande barn under 18 år är 1350 kr/dag och över 18 år 750 kr/dag, medan LVU placeringar ersätts med faktiska kostnader. Vidare kommer kommunerna att få en enhetlig schablon 52 000 kr/barn som ska täcka transportkostnader, utredningskostnader, tolkkostad och kostnad för god man, om den unga beviljas uppehållstillstånd ges schablonbelopp 30 000 kr som avser särskilt förordnad vårdnadshavare.

Enheten kommer att arbeta med att förhandla ner dygnpriset för de placeringar som är högre än ovanstående dygnspriser alternativt byta boende för barnet. Då Migrationsverket ersätter kostnaden för handläggning av ensamkommande flyktingbarn med engångsbelopp som betalas ut då barnet placeras i kommunen och inflödet av ensamkommande barn kraftigt har minskat efter införandet av gränskontroller saknas finansiering av en betydande del av handläggningskostnaden. Detta får till följd att generalschablonen till stor del måste täcka handläggningskostnaden.

Barn och ungdom

	Budget 2017	Utfall 2016		Budget 2016
		Okt	Snitt/år	
Antal helårsplatser				
§ 12 Hem	2,5	3	2,6	1
HVB-hem	6,6	6	8,6	8
Stödboende	4	11	7,7	1,6
Jourhem	23	38	33,4	23
Ensamkommande flyktingbarn	222	222	223	-

Vuxenenheten

Budgeten för vuxenenheten uppgår till 32,7 mnkr. Inom verksamheten finns Vistet, en öppen verksamhet för vuxna missbrukare. Utifrån nuvarande omfattning/volymer av insatser beräknas helårskostnaden överstiga budgetramen med sammanlagt 2,0 mnkr varför budgethållningsåtgärder om motsvarande belopp är inräknade i ovanstående budget. Åtgärderna består av:

Följande åtgärder vidtas:

- Öka intäkter för hyror i träningslägenheter genom utökad uppföljning.
- Minska kostnader för placering i dygnetruntvård genom att tillgodose behovet av stödotsatser i öppenvård.
- Att erbjuda de ungdomar som bor i stödboende till eget boende.

Vuxen

	Budget 2017	Utfall 2016		Budget 2016
Insats (antal)		Okt	Snitt/år	
Hem för vård och boende, HVB 1311	3,2	5,1	3,9	3
LVM och § 12-placeringar	1,1	3,1	1,1	2
Stödboende	14	13,5	16,8	14
Försöks- tränings- och jourlägenheter		-	-	-
redovisas i T1, T2 och bokslut	185	-	-	201

Stadsmiljö inklusive avskrivningar och räntor

Budget 2017	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos
(mnkr)				2016 (T2)
Personalkostnader	2,8	0,0	2,8	
Parkentreprenad enligt betalplan	10,7	0,0	10,7	
Strandbad	1,7	0,0	1,7	
Parkunderhåll	1,6	0,0	1,6	
Koloniträdgårdar	0,0	-0,2	-0,2	
Avskrivningar och internränta	7,4	0,0	7,4	
Summa	24,2	-0,2	24,0	25,8
varav omslutningsförändring	0,2	-0,2	0,0	

Budgeten för stadsmiljöverksamhet inklusive avskrivningar och internränta uppgår till 24,0 mnkr. Budgeten ska finansiera kostnader för skötsel och underhåll, vinterväghållning samt renhållning av parker, naturområden, strandbad, koloniområden, parkvägar och naturreservat. Budgeten har ökat med 1,0 mnkr jämfört med ursprunglig budget 2016. En stor del av budgeten går till att betala fasta kostnader enligt avtal med entreprenören vilket innebär att extra kostnadsmedvetenhet och restriktivitet avseende beställningar av tilläggsarbeten är nödvändigt för att upprätthålla budgetbalans.

Till följd av sänkt internränta förväntas räntekostnaden för parkinvesteringar bli 0,5 mnkr.

Medel för naturreservat

Förvaltningen föreslår att nämnden ansöker om 2,0 mnkr från centrala medelsreserven för upprustning och skötsel av Grimsta och Kyrkhamns naturreservat enligt följande:

- Slyröjning och slåtter av ängsytor
- Vassröjning för att skapa mer varierad biotop
- Förstärkningar av entréerna till naturreservatet
- Friställa värdefulla ädellövträd
- Slyröjning/gallring för att förhindra igenväxning

Förskoleverksamhet

Budget 2017	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos
(mnkr)				2016 (T2)
Förskolepeng till enheterna	285,0	0,0	285,0	
Hyror och lokaldrift	47,2	0,0	47,2	
Lokalåtgärder	4,8	0,0	4,8	
Barn i behov av särskilt stöd	45,0	0,0	45,0	
Öppen förskola	3,0	0,0	3,0	
Barnomsorgsavgifter	0,0	-20,6	-20,6	
Övriga kostnader	33,5	0,0	33,5	
Summa	418,5	-20,6	397,9	362,4
varav omslutningsförändring	0,0	0,0	0,0	

Budgeten för förskoleverksamheten uppgår till 397,9 mnkr och är baserad på antalet inskrivna barn avläsningen 31 mars 2016. Antalet barn i åldern 1-3 år uppgick till 997 barn och antalet barn i åldern 4-5 år uppgick till 1601 barn. Slutlig justering av budget 2017 kommer att göras utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2017.

Förskoleschablonen har höjts med 1,46 % jämfört med 2016. Pengen per barn i förskola utgår med 81,2 % av schablonen vilket är en ökning jämfört med tidigare år då 80,0 % av schablonen utgick som peng. Ökningen görs för att kompensera enheterna för att de från och med 2017 bär sina egna kostnader vad gäller vatten, el, sophämtning med mera vilket skapar incitament för förskoleenheterna att sänka sina kostnader och minska sin miljöpåverkan. Förskolepengen ska som tidigare finansiera alla kostnader förutom lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration samt medel för barn i behov av särskilt stöd och socioekonomiskt tilläggsbelopp.

Utbildningsförvaltningen tar över handläggningen av barnomsorg på obekvämt arbetstid. Förvaltningen kommer att söka ersättning för kostnader rörande detta.

Medelsfördelningen för barn i behov av särskilt stöd avser resurssamordnare, specialpedagog och psykolog riktat verksamhetsstöd, köp av specialplatser samt handledning av specialpedagog eller annan specialkompetens. Totalt 45,0 mnkr. I medelsfördelningen ingår också ett belopp som fördelas till förskolorna utifrån socioekonomisk viktning. Beloppet är

27,0 mnkr för 2017 vilket fördelas enligt nedanstående tabell.

Förskoleverksamhet, fördelning av socioekonomiskt tilläggsbelopp per förskoleenhet

Enhet	Belopp (mnkr)
Grimsta	3,8
Vällingby	2,3
Råcksta	3,0
Nälsta-Vinsta	2,4
Björnboda-Sörgården	1,9
Maltesholm	2,7
Loviselund	3,7
Hässelby gård	3,2
Trollboda	2,6
Backlura	1,4
Summa	27,0

Pengbelopp kr per barn och år

Förskolebarn	1-3 år	121 452 1-3 år Födda 2014 eller senare
Förskolebarn	4-5 år	101 955 4-5 år Födda 2013 eller tidigare
Allmän förskola		48 457

Förskoleverksamhet

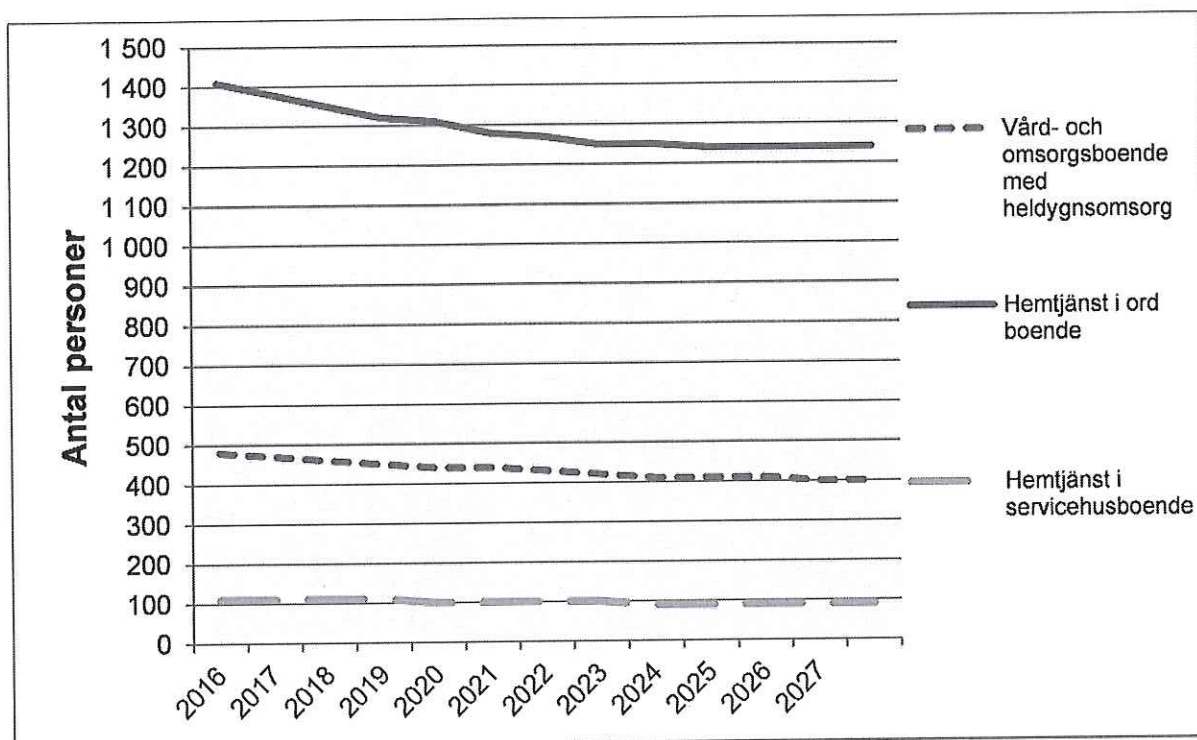
Antal inskrivna barn	Budget 2017	Utfall 2016		Budget 2016
		Okt	Snitt/år	
1-3 år fsk	997	1 402	1 130	971
4-5 år fsk	1 601	1 055	1 417	1 634
1-3 år fdh	0	0	0	0
4-5 år fdh	0	0	0	0
Allmän fsk	15	14	14	14
Totalt	2 613	2 471	2 561	2 619
Inskrivningsgrad	2017			2016
Barn 1-5 år	88%			87%

Äldreomsorg

Budget 2017	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos
(mnkr)				2016 (T2)
Hemtjänst och servicehus	234,9	-13,5	221,4	
Vård- och omsorgsboende	350,4	-44,0	306,4	
Dagverksamhet	7,1	-0,9	6,2	
Övriga verksamheter	8,2	0,0	8,2	
Ledning, biståndsenheten & gemens.adm.	35,0	0,0	35,0	
Hyror	32,4	-22,7	9,7	
Övrigt	4,9	0,0	4,9	
Summa	672,9	-81,1	591,8	600,4
varav omslutningsförändring	63,3	-63,3	0,0	

Budgeten för äldreomsorg uppgår till 591,8 mnkr. Verksamhetsområdets budgetram har minskat med 2,4 mnkr (0,4 %) jämfört med 2016. Priserna/ersättningarna till egna och externa utförare av hemtjänst, vård- och omsorgsboenden samt för dagverksamheterna inom valfriheten fastställs av kommunfullmäktige. En förändring i ersättningssystemet gör att avböjda hemtjänstbesök inte längre kommer att ersättas från 2017 och som kompensation har ersättningsnivån för utförd hemtjänst räknats upp med 4,7 %. Den reella effekten, allt annat lika, har för förvaltningen beräknats till en kostnadsökning om 1,5 % 2017 jämfört med 2016. Priserna för vård- och omsorgsboenden har räknats upp med 2,6% och är oförändrade jämfört med 2016 för dagverksamheterna. Den sammanlagda höjningen av ersättningen för hemtjänstinsatser samt vård- och omsorgsboendeplatser till utförare medför ökade kostnader om ca 13,0 mnkr för myndighetsutövning/beställare utifrån nuvarande omfattning av dessa insatser. En viktig extern faktor för budgethållning är att behov och efterfrågan minskar i enlighet med Swecos prognos.

I ovanstående diagram visas utvecklingen av det framtida förväntade behovet per insats. Enligt befolkningsprognosen beräknas antalet personer över 65 år öka med 0,8 % (88 personer) jämfört med år 2016. Dock förväntas antalet personer över 80 år minska med 3,3% (100 personer). I budget 2016 budgeterades utifrån befolkningsprognosen behovet av vård- och omsorgsboendeplatser (VoB-platser) till 478. Utfallet i oktober 2016 var 489 VoB-platser, det vill säga 11 platser över budget. Budgeterade VoB-platser 2017 är 458. Enligt befolkningsprognosen bedöms behovet av VoB-platser endast minska med 10 platser. För att nå en budget i balans gällande VoB-platser är det viktigt att rätt beslut om VoB och hemtjänst fattas.

Utifrån nuvarande omfattning/volymer av äldreomsorgsinsatser beräknas helårskostnaden överstiga budgetramen med sammanlagt 27,5 mnkr varför budgethållningsåtgärder om motsvarande belopp är inräknade i ovanstående budget. Åtgärderna består av:

- Fortsatta ärendedragningar med enhetschef/biträdande enhetschef vid beslut om hemtjänstinsatser och ansökningar om avlastning för anhöriga. Viktigt att informera närstående om vilka möjligheter till avlastning som finns utöver en permanent VoB-plats.
- Fortsatt systematisk granskning av utförd tid i hemtjänst där det skiljer mycket mellan beviljad och utförd tid.
- Fortsatta ärendedragningar med enhetschef/biträdande enhetschef vid ansökan om VoB. Vid behov följer biträdande enhetschef med biståndshandläggaren som stöd på hembesök eller vårdplanering på sjukhus när det finns en ansökan om VoB.
- Utökad uppföljning av servicehusinsatser av särskilda biståndshandläggare där samtliga ärenden följs upp två månader efter att den äldre har flyttat in.
- Översyn av dyra placeringar på enheter som inte upphandlats enligt LOV (lagen om valfrihet) för att om möjligt erbjuda den äldre ett boende inom LOV, med samma

kvalitet och ett lägre pris.

Insatser enligt SoL för äldre

	Budget 2017	Utfall 2016		Budget 2016
		Okt	Snitt/år	
Hemtjänst (antal beställda dagtimmar)	40 000	46 712	40 126	38 552
Hemtjänst (antal utförda dagtimmar)	36 000			
Hemtjänst (antal personer)	1 350	1 347	1 326	
Servicehus (antal timmar)	6 300	6 466	5 479	6 100
Servicehus (antal personer)	112	112	110	
Vård- och omsorgsboende (antal heltidsplatser)	458	489	496	478

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Budget 2017	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos
(mnkr)				2016 (T2)
Biståndsbedömning	21,9	0,0	21,9	
Insatser för personer med funktionsnedsättning	357,5	-19,1	338,4	
Summa	379,4	-19,1	360,3	354,8
varav omslutningsförändring	19,1	-19,1	0,0	

Budgeten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppgår till 360,3 mnkr. Verksamhetsområdets budgetram har ökat med 14,6 mnkr (4,2 %) jämfört med 2016. Budgetramen består av en preliminär tilldelning som består av schablonersättningar för nivåbestämda LSS-beslut i form av korttidsvistelse, boende, boendestöd och daglig verksamhet. Den preliminära LSS-tilldelningen grundar sig på höstmätningen 2016. Slutlig budget kommer att fastställas i samband med tertialrapport 2 2017. Den andra delen av budgetramen är ett fast anslag som ska täcka resterande kostnader för verksamhetsområdet bland annat kostnader för insatser enligt SoL samt de delar av LSS-insatserna som inte omfattas av schablonersättningen samt transporter. Under 2016 ökade kostnaderna och antal personer med insatser som belastar det fasta anslaget. För att nå en budget i balans kommer åtgärder att vidtas för att säkerställa att rätt insatser beviljas gällande hemtjänst och boende enligt SoL.

Schablonersättningarna till nämnderna samt LSS-ersättningen till utförare (peng) fastställs av kommunfullmäktige. Schablon och peng för barn- och vuxenboende, korttidsboende och daglig verksamhet samt boendestöd höjs samtliga med 1,3 %. Kostnaderna för boende enligt LSS täcks inte alltid av schablonersättningen vid köp av platser utanför ramavtal. En av de redovisade åtgärderna nedan är fortsatt uppföljning av dessa placeringar för att minska kostnaderna.

Ersättningssystemet för boendestöd ändras under året från nuvarande system som är nivåindelad till timersättning from 1 juli 2017. Förändringen förväntas innebära en ökad kostnad för myndighets-/beställarsidan. Även ersättningssystemet för hemtjänst förändras 2017. Effekten för myndighets-/beställarsidan är densamma som beskrivits under rubriken äldreomsorg.

Astrakan daglig verksamhet, Containerråttan daglig verksamhet, Praktikcentrum daglig verksamhet, Nälsta gruppboende, Svärdsiljans gruppboende och Räcksta serviceboende som bedrivits på entreprenad övergick till kommunal regi den 1 december 2016 vilket innebär ökade kostnader för myndighets-/beställarsidan då de varit upphandlade enligt lägsta pris och när de bedrivs i egen regi automatiskt får ersättning enligt schablonersättningen.

Enheten för biståndshandläggning kommer att fortsätta arbeta med systematisk uppföljning av insatsernas genomförande och kvalitet för att säkra att målet med insatsen når väntad effekt. Denna åtgärd har gett effekt under 2016 varför detta arbetssätt fortsätter.

I budgetsiffrorna ovan är budgethållningsåtgärder om 21,9 mnkr inräknade. Åtgärderna består av:

- Fortsatt systematisk genomgång av insatser i ordinärt boende för att säkerställa rätt insats och omfattning på individnivå med särskilt fokus på överskriden tid.
- Fortsatt systematisk genomgång av samtliga insatser med personlig assistans enligt LSS och daglig verksamhet enligt LSS.
- Fortsatt systematisk genomgång av placeringar på boende enligt SoL för att säkerställa att insatsen är den rätta.
- Fortsatt systematisk genomgång av insatsen boendestöd.
- Fortsatta prisförhandlingar med utförare gällande barnboende och vuxenboende. Samt att erbjuda de som bor på enheter utanför stadens valfrihetssystem plats inom stadens egna och upphandlade verksamheter.
- Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som idag bor i gruppboende kommer i ökad grad erbjudas träningslägenheter och boendestöd. Detta för att personerna inte har ett behov av tillsyn dygnet runt.

Insatser stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Antal personer/timmar	Budget 2017	Utfall 2016		Budget 2016
		Okt	Snitt/år	
Hemtjänst (antal beställda dagtimmar)	3700	4 352	4 360	3 830
Hemtjänst (antal utförda dagtimmar)	2850			
Hemtjänst personer	150	155	157	165
Personlig assistans LSS timmar	2480	2 747	2 887	1 560
Barn- och vuxenboende (antal personer)	130	133	130	129
Daglig verksamhet (antal personer)	250	250	286	286

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Budget 2017	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos
(mnkr)				2016 (T2)
Avdelningsledning	2,7	0	2,7	
Fritidsverksamhet	14,4	0,0	14,4	
Fältverksamhet	2,4	0,0	2,4	
Parklekar	8,8	0,0	8,8	
Kulturverksamhet	0,4	0,0	0,4	
Kultur- och föreningsbidrag	1,0	0,0	1,0	
Konsumentvägledning	0,3	0,0	0,3	
Kollo	3,6	-0,8	2,8	
Övrigt	0,5	0,0	0,5	
Summa	34,1	-0,8	33,3	28,8
varav omslutningsförändring	0,8	-0,8	0,0	

Verksamhetsområdets budget uppgår till 33,3 mnkr vilket är 3,5 mnkr mer än 2016. 1,0 mnkr har avsatts till kultur- och föreningsbidrag varav 0,6 mnkr avser förenings- och aktivitetsbidrag. Verksamhetsområdet består av fritidsverksamhet, fältverksamhet, parklekar, kulturverksamhet, kultur- och föreningsbidrag, konsumentvägledning samt kollo. Under 2016 tilldelades extra medel till kollo i samband med tertialrapport 1 tack vare en donation.

Förvaltningen genomför särskilda satsningar inom fritid och idrott för målgruppen ungdomar i gymnasieålder samt inom öppen förskola och parklek för målgruppen barn och dess vårdnadshavare. Vidare avser förvaltningen att utveckla samverkan med civilsamhället och utforma strukturerade former för föreningsbidrag.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Budget 2017	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos
(mnkr)				2016 (T2)
Försörjningsstöd	124,7	-2,1	122,6	120,8
varav handläggning	33,0	-0,2	32,9	32,9
Arbetsmarknadsåtgärder	31,1	-7,5	23,6	22,7
Summa	155,8	-9,6	146,2	143,5
varav omslutningsförändring	2,7	-2,7	0,0	

Försörjningsstöd

Totalt för staden bedöms utbetalt försörjningsstöd bli lägre. Arbetslösheten förväntas fortsätta minska. Utbetalningen av försörjningsstödet kan påverkas av det ökande antalet nyanlända för att de saknar bostad. Budgeten för 2017 uppgår till 122,6 mnkr inklusive kostnader för handläggning. Budgeten har minskat med 3,8 mnkr jämfört med 2016.

En satsning på sommarlovspeng till barnfamiljer ingår i biståndet med 0,3 mnkr.

Förvaltningens budgetnivå baseras på i genomsnitt 835 bidragshushåll per månad. Detta kan

jämföras med oktober 2016 då antalet bidragshushåll var 817 (prel) respektive genomsnittet januari-oktober 2016 som var 878.

I budgetsiffrorna ovan är budgethållningsåtgärder om totalt 2,7 mnkr inräknade. Följande åtgärder vidtas:

- Minska försörjningsstöds kostnader genom att erbjuda personer "Stockholmsjobb" (16 st) inom arbetsmarknadsförvaltningen.
- Ökad samverkan med försäkringskassan när det gäller personer som har behov av samordnad rehabilitering och insatser för att bli självförsörjande.
- Ökat samarbete med Jobbtorg och Arbetsförmedlingen och individuella insatser för personer som är långtidsarbetslösa.
- Strukturerad uppföljning av studieplaner för personer som läser vid SFI med målsättning att de blir självförsörjande och bidragstiden minskar.
- Kartläggning av kortutbildade för att de ska erbjudas utbildning för att bli självförsörjande.

Ekonomiskt bistånd

	Budget 2017	Utfall 2016		Budget 2016
		Okt	Snitt/år	
Antal hushåll	835	817 (prel)	878	975
Kostnad (tkr/mån)	7450	7 295	7 456	8 258

Arbetsmarknadsåtgärder

Budgeten uppgår totalt till 23,6 mnkr, varav 2,6 mnkr kommer att tilldelas i samband med avstämningsärendet. Budgeten finansierar arbetsforum, OSA, feriearbetare och "Stockholmsjobb". Inom arbetsmarknadsåtgärder ingår en ny insats för kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden med 0,7 mnkr. Förvaltningen ska i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen erbjuda kvinnorna utbildning och Stockholmsjobb. Det för att bryta social isolering och öka delaktigheten samt kunskap om närområdet.

Arbetsmarknadsinsatser

Antal helårsplatser	Budget 2017	Utfall 2016		Budget 2016
		Okt	Snitt/år	
OSA	20	16,3	20	25
Visstidsanställningar	20	14	19	16
Feriearbeten Tkr	12200	12300	–	12300
Feriearbeten antal	1000	1097	–	1000

Investeringar

Parkinvesteringar

Under 2017 utförs investerings- och reinvesteringsarbeten i parkmark för 16,4 mnkr. Specifikation av investeringar framgår av blankett i bilaga. En nyhet i budget 2017 är att tillgänglighetsinvesteringsmedel och reinvesteringsmedel redan har fördelats i samband med budgeten varför det ej längre ska ansökas om i samband med verksamhetsplanen.

I central medelsreserv finns möjligheten att ansöka om klimatinvesteringsmedel. Förvaltningen föreslår att nämnden ansöker om 1,8 mnkr i klimatinvesteringsmedel för följande klimatförbättrande åtgärder:

-Installation av LED-armaturer i förvaltningens lokaler. 0,9 mnkr.

-Byte av utomhusbelysning till LED-belysning vid lekplatsen labyrinten samt bollplanen vid parkleken Grötfatet, 0,9 mnkr

Om ansökningarna inte beviljas blir effekten att ovanstående åtgärder ej blir utförda under 2017 då ordinarie investeringsbudget inte har utrymme för detta.

Maskiner och inventarier

Förvaltningen har tilldelats en budget för investeringar av maskiner och inventarier om 2,8 mnkr. En investering är, enligt stadens anvisningar, en anskaffning av en anläggningstillgång med ett värde över ett basbelopp och ett bestående värde i tre år eller mera. Driftbudgeten belastas sedan, i sedvanlig ordning som vid alla investeringar, med kapitalkostnader under anläggningstillgångens beräknade livslängd.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inte aktuellt.

Resultatenheter

I samband med verksamhetsplanen ska nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter. Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatenheterna får ha ett överskott om maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anmäler följande resultatenheter 2017:

Förskoleverksamhet

301 Grimsta förskolor

302 Vällingby förskolor

303 Råcksta förskolor

304 Nälsta-Vinsta förskolor

306 Björnboda-sörgården förskolor

309 Maltesholm-Smedshagen förskolor

310 Loviselund förskolor

311 Hässelby Gård förskolor

312 Trollboda-Smedshagen förskolor

314 Backlura förskolor

Äldreomsorg

558 Skolörtens servicehus

Betydande projekt som inte är investeringar

Inte aktuellt.

Budgetjusteringar

Förvaltningen föreslår att nämnden ansöker om följande budgetjusteringar:

Drift

- Projekt för att motverka hemlöshet och utveckla en mötesplats i Vällingby 1,2 mnkr (se bilaga)
- Projekt "Boskola" mm för att motverka hemlöshet, 2,1 mnkr (se bilaga)
- Medel för skötsel av naturreservat 2,0 mnkr (se kommentar under nämndens ekonomiska förutsättningar)
- Medel för kemikaliesmart förskola/målet om en giftfri miljö 1,1 mnkr (se kommentar i avsnitt 2.5)

Investeringar

- Klimatinvesteringsmedel 1,8 mnkr (se investeringar samt bilaga)

Inga av ovanstående budgetjusteringar är inkluderade i redovisad nämndbudget. Alla är av den beskaffenhet att om de inte beviljas blir effekten att aktiviteterna inte blir utförda då de inte ryms inom ordinarie budget.

Omslutningsförändringar

Nämndens budgetomslutning förändras genom försäljning av verksamhet till staten, andra stadsdelsnämnder och kommuner samt genom tilldelning av externa projektmedel. Detta är inte beaktat i kommunfullmäktiges budgetram utan tas upp i verksamhetsplanen och redovisas till kommunstyrelsen. Nämndens kostnader och intäkter beräknas öka med 109,8 mnkr enligt tabell nedan.

Ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd- och förvaltningsadministration	0,4	-0,4	0,0
Individ- och familjeomsorg	23,3	-23,3	0,0
Äldreomsorg	63,3	-63,3	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	19,1	-19,1	0,0
Stadsmiljöverksamhet	0,2	-0,2	0,0
Verksamhet för barn, kultur och fritid	0,8	-0,8	0,0
Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder	2,7	-2,7	0,0
Summa	109,8	-109,8	0,0

Medel för lokaländamål

Övrigt

Social investeringsfond

Staden har beslutat att avsätta medel för en social investeringsfond. I de av kommunfullmäktige beslutade riktlinjerna för sociala investeringsfonden framgår det att projekten ska:

- ☐ bidra till genomförandet av kommunfullmäktiges mål,
- ☐ ge samhällsekonomiska vinster och minskade kostnader för Stockholms stad,
- ☐ främja utveckling och implementering av kunskapsbaserade arbetsätt,
- ☐ stärka helhetsperspektiv i samverkan inom staden och om möjligt med andra aktörer *samt*
- ☐ ge möjlighet till systematisk uppföljning och utvärdering.

Medlen från fonden ska användas för att utveckla, införa, följa upp och utvärdera den aktuella insatsen. Den sociala investeringsfonden ska komplettera och stötta stadens ordinarie arbete med att förebygga social utsatthet.

I riktlinjerna framgår även att medel som beviljats ur fonden återförs till fonden motsvarande den utgiftsminskning som uppstått till följd av insatsen. Återföringsperioden begränsas till sex år, därefter görs en slutlig justering av ordinarie budget för de verksamheter som berörs.

En viktig utgångspunkt för den sociala investeringsfonden är att vidtagna insatser ska ge mätbara effekter varför krav ställs på en organisation och beredningsprocess som skapar förutsättningar för detta. Mot denna bakgrund behöver funktioner för samordning, beredning, vetenskaplig granskning, beslut och utvärdering/uppföljning inrättas för arbetet med fonden.

Förvaltningen föreslår i särskild beslutssats att nämnden delegerar till förvaltningschefen rätten att ansöka om medel från stadens sociala investeringsfond.

Ansökningarna kommer att redovisas för nämnden löpande under året.

Särskilda redovisningar

Medarbetarfrågor

Personalpolicy

Stadens nya personalpolicy ska implementeras under året. Policyn ska vägleda verksamheterna i att vara en god arbetsgivare. Förankringsarbetet kommer ske med utgångspunkt från det stödmaterial som stadsledningskontoret tar fram. Policyn ska behandlas på samtliga arbetsplatsträffar och vara känd av alla. Uppföljning görs enligt tidplanen i årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Långt och hållbart arbetsliv

Förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete ska följas upp på arbetsplatsträffar och samverkansgrupper enligt tidplanen i det årshjul som är framtaget i samverkan med de

fackliga organisationerna. Årshjulet behandlar bl a uppföljning av sjukfrånvaro, hälsa och friskvård, arbetsskador, organisatorisk och social arbetsmiljö, handlingsplaner medarbetarenkät, riskinventering, risk- och konsekvensanalyser, fysisk och psykosocial skyddsround och företagshälsovård.

Förvaltningen har en partsammansatt arbetsgrupp vars uppgift är att utveckla och uppdatera förvaltningens stöd vad gäller arbetsmiljöarbetet samt att säkerställa att samsyn råder i arbetsmiljöfrågor. Under 2016 togs en förvaltningsgemensam psykosocial enkät fram vilken genomfördes i hela förvaltningen i september 2016. Utvärdering och vidareutveckling av enkäten har påbörjats och fortsätter under 2017. Stadens medarbetarenkät är tillsammans med den psykosociala enkäten viktiga verktyg för att följa upp och vidta åtgärder inom de områden som behöver förbättras. Varje chef ska i dialog med medarbetarna gå igenom resultaten och utarbeta handlingsplaner.

I samband med den nya förordningen om organisatorisk och social arbetsmiljö uppdaterades förvaltningens riktlinjer för kränkande särbehandling. Nolltolerans mot kränkande särbehandling ska råda och stort fokus kommer under 2017 att läggas på fortsatt utbildning / implementering/uppföljning av riktlinjerna samt den nya förordningen om organisatorisk och social arbetsmiljö.

Förvaltningens arbete med att sänka sjukfrånvaron och att kunna erbjuda hälsosamma arbetsplatser är fortsatt prioriterat. Arbetet innefattar främjande, förebyggande och rehabiliterande åtgärder på individ, grupp och organisationsnivå.

Inom ramen för det främjande arbetet fortsätter olika typer av chefsstöd och chefsutveckling, handledning och workshops för medarbetare liksom nätverksträffar för förvaltningens hälsocoacher. I det förebyggande arbetet ingår bland annat kontinuerliga arbetsmiljöutbildningar för chefer och skyddsombud och grupputvecklingsinsatser. Fokus läggs på arbete i arbetsgrupper på enheter med hög sjukfrånvaro där bland annat särskilda insatser för grupper med hög sjukfrånvaro inom förskolan ska prövas. Alla enheter ska ta fram hälsoplaner och friskvårds- och gypapass fortsätter i förvaltningens gym. För att underlätta och effektivisera det rehabiliterande arbetet har förvaltningen under flera års tid haft regelbundna schemalagda rehabiliteringsmöten på plats i förvaltningen. Planeringen är att detta arbetssätt fortsätter med den nya leverantören av företagshälsovård.

Kompetensförsörjning

Under perioden november 2015 till oktober 2016 har förvaltningen i genomsnitt haft 1461 tillsvidareanställda. Personalomsättningen definierat som andelen anställda som har slutat arbeta i förvaltningen har under den senaste 12-månadersperioden varit 15 procent. Högst är personalomsättningen inom avdelningen för individ- och familjeomsorg och avdelningen för beställare äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

	Antal anställda i genomsnitt under perioden	Intern avgång	Extern avgång	Varav pension	Externa avgångar i procent
Administration	39	5	6	1	15,55%
Individ- och familjeomsorg	212	23	73	2	34,43%
Förskola	619	35	78	10	12,60%

	Antal anställda i genomsnitt under perioden	Intern avgång	Extern avgång	Varav pension	Externa avgångar i procent
Beställare, äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri	70	3	13	0	18,57%
Utförare äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri	487	41	45	5	9,24%
Medborgarservice och fritid	32	2	4	1	12,50%
Förvaltningen	1461	109	220	19	15,06%

Förvaltningens medarbetare fördelar sig förhållandevis jämnt mellan olika åldersgrupper men med viss överrepresentation av medarbetare i åldrarna 50-59. Av förvaltningens 1551 månadsanställda är 189 över 60 år. Det innebär att kommande pensionsavgångar under den närmaste 5 års i relation till den totala personalomsättningen, inte utgör den främsta utmaningen i förvaltningens arbete med kompetensförsörjning.

	Månadsavlönade medarbetare fördelad efter ålder						
	Alla	20-29	30-39	40-49	50-59	60-65	65-
Alla	1551	188	330	412	432	177	12
0 Politisk verksamhet och gemensam administration	50	7	8	9	13	12	1
1 Individ- och familjeomsorg	277	64	73	55	47	35	3
2 Infrastruktur, stadsmiljö, skydd	1			1			
3 Förskoleverksamhet och fritidshem	671	79	156	191	180	64	1
5 Äldreomsorg	449	22	72	138	160	51	6
6 Stöd o service till personer m funktionsnedsättn.	79	7	13	18	28	12	1
7 Fritid och kultur/allmän fritidsverksamhet	24	9	8		4	3	

Individ- och familjeomsorg samt biståndshandläggning

Inom yrkeskategorierna socialsekreterare och biståndshandläggare är personalomsättningen hög och bedömningen är att förvaltningen fortsatt under 2017 kommer att stå inför betydande utmaningar att klara kompetensförsörjningen. Stockholms stads gemensamma handlingsplan för socialsekreterare och biståndshandläggare utgör grunden för förvaltningens arbete med vara en attraktiv arbetsgivare i syfte att kunna attrahera, rekrytera och behålla medarbetare inom dessa kategorier. Förvaltningen har tagit fram en egen handlingsplan och tillsatt en projektledare för att arbeta med implementeringen av denna. Som en del i en långsiktig kompetensutveckling för socialsekreterare med syfte att utveckla gemensamma synsätt mellan enheterna söker förvaltningen medel för systemteoretisk utbildning. För att uppnå ökad

framgång i kontakten med klienter, brukare och medborgare söker förvaltningen medel för utbildning i motiverande samtal.

Förskola

Inom förskolan bedömer förvaltningen att årsmålet om 40 procent förskollärare inte kommer att nås under 2016. För att lyckas öka andelen förskollärare under 2017 krävs insatser avseende marknadsföring, rekrytering och ett fortsatt arbete med att skapa än mer attraktiva arbetsplatser. Trots att personalomsättningen inom förskolan som helhet inte är anmärkningsvärt hög bör det noteras att 40 förskollärare har slutat i förvaltningen under den senaste 12 månadersperioden, vilket innebär utmaningar för kompetensförsörjningen inom förskolan. Till följd av den hårda konkurrens om förskollärare som råder i Stockholmsregionen har lönerna pressats upp. Eftersom skillnaden i lönekostnad mellan förskollärare respektive barnskötare under senare år har ökat får det också ekonomiska konsekvenser för förskolorna när andelen förskollärare ökar. De kompetensförsörjningsplaner som enheterna arbetade fram inför tertialrapport 2 identifierades 36 barnskötare som saknar utbildning för yrket. Förvaltningen söker i verksamhetsplanen medel ur kompetensutvecklingssatsning för att dessa medarbetare ska kunna genomgå utbildning till barnskötare.

Medborgarservice och fritid

Majoriteten av medarbetarna inom parkleksverksamheten saknar fritidsledarutbildning och förvaltningen ser ett behov av att medarbetargruppen utbildas till fritidsledare.

Äldreomsorg/Funktionsnedsättning

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning deltog tillsammans med Farsta stadsdelsförvaltning i projektet kompetenskartläggning inom äldreomsorgen. Projektet drevs av personalstrategiska avdelningen på stadsledningskontoret och äldreförvaltningen. Genom kartläggningen kommer verksamheten få bättre överblick avseende hur många medarbetare som har utbildning på undersköterskenivå respektive grundläggande nivå samt vilka kompetensutvecklingsbehov som finns. Förvaltningen kan utifrån vad som hittills framkommit se att det finns ett betydande behov av att höja kompetensnivån inom äldreomsorgen. Förvaltningen söker i verksamhetsplanen medel ur kompetensutvecklingssatsningen för grundläggande vård- och omsorgsutbildning, utbildning i demens (Silviasystrar) samt kost- och måltidsutbildning. I december tog förvaltningen tillbaka gruppbostäder och daglig verksamhet vilket innebär att 58 medarbetare kom över till stadsdelsförvaltningen. I februari 2017 tar förvaltningen över stöd- och gruppboenden inom socialpsykiatri och då kommer ytterligare ett fyrtital medarbetare.

Ledarskap

Under 2015 genomförde förvaltningen ledarutveckling för enhets- och biträdande enhetschefer. Satsningen fortsätter nu med ett ledarutvecklingsprogram för de enhetschefer som tillkommit sedan dess. Målet med utbildningen är att utveckla det kommunikativa och coachande ledarskapet i syfte att skapa goda arbetsplatser och inspirera till lärande och utveckling. Förvaltningen söker i verksamhetsplanen medel för ledarskapsutbildning i tre block för nyanställda enhetschefer.

Ansökningar kompetensutvecklingssatsning (se bilaga)

1. Utbildning till barnskötare.
2. Grundläggande vård- och omsorgsutbildning inom äldreomsorgen.
3. Systemteroretisk utbildning för socialsekreterare .
4. Ledarutvecklingsprogram för enhetschefer.
5. Utbildning till Silvia syster - sjuksköterskor.
6. Utbildning till Silvia syster - undersköterskor.
7. Motiverande samtal - biståndsbedömare, socialsekreterare, fältassistenter
8. Komprimerad utbildning till fritidsledare
9. Kost och måltid inom äldreomsorgen.

Kvalitetsarbete

Målet med förvaltningens kvalitetsarbete är att erbjuda enskilda en verksamhet av god kvalitet som uppfyller ställda krav. Utveckling av verksamheten ska ske med målgruppen i fokus. Kvalitetsutveckling genomförs dels utifrån systematisk uppföljning av resultat och arbetssätt, dels utifrån uppföljning av förslag och synpunkter från målgruppen.

Strategisk ledning och styrning

I syfte att integrera och förankra kvalitetsarbete och styrning genom hela organisationen arbetar förvaltningen strukturerat för att öka medvetenheten, kunskapen och delaktigheten hos alla medarbetare. Förvaltningens ekonomichef har utbildning för enheter om stadens styrsystem och budget. Enhetschefer informerar och diskuterar aktuell budget och prognos med medarbetarna på arbetsplatsträffar. Förvaltningen arbetar även strukturerat för att stötta enheterna i arbetet med verksamhetsplanen. Ett exempel är att enheterna får återkoppling på sina verksamhetsplaner utifrån en matris och att enhetscheferna ges möjlighet att dela med sig och lära av varandra.

I kvalitetsarbetet har förvaltningen olika system, verktyg och metoder till hjälp. Dessa går på olika sätt in i varandra och uppfyller olika funktioner i kvalitetsarbetet. De mer centrala är:

- ILS-webb (stadens webbaserade verktyg för Integrerad Ledning och Styrning)
- System för internkontroll
- Verksamhetsuppföljning
- Individuppföljning
- Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- Kvalitetsutmärkelsen
- Goda exempel
- Brukarundersökningar
- Synpunkter och klagomål
- Medborgarförslag

Nedan redovisas förvaltningens kvalitetsarbete med fokus på de system, verktyg och metoder som verksamheten planerar lägga extra fokus på eller ska utveckla under året.

Planering och uppföljning i ILS-webb

Förvaltningens kvalitetsarbete grundar sig i *Stadens program för kvalitetsutveckling* och är integrerat med stadens styrsystem ILS. I styrsystemet planerar och följer förvaltningen upp verksamheten i enlighet med stadens anvisningar. I systemet upprättar enheterna även kvalitetsgarantier som innehåller de enhetsmål som är väsentliga för målgruppen och enhetens rutiner för synpunkt- och klagomålshantering. Väsentlighets- och riskanalys, internkontrollplan samt jämställdhets- och mångfaldsplan upprättas också i ILS.

- Under 2017 fortsätter förvaltningen arbetet med uppföljning av mål, resultat och arbetssätt. Syftet är att förbättra uppföljningen och i högre grad säkra att uppföljning leder till verksamhetsutveckling och att verksamhetens arbete ger effekt för enskilda.

System för internkontroll

Förvaltningens system för internkontroll inkluderar alla beslutsnivåer i förvaltningen, från förvaltningsledning till medarbetare. Tidigare hade stadens väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål i stället för i väsentliga processer och indikatorer. Under 2016 började implementeringen av det nya internkontrollsystemet på alla nivåer i förvaltningen och nyckelpersoner inom samtliga verksamhetsområden har utbildats i internkontrollarbetet.

- Under 2017 fortsätter implementeringen av internkontrollsystemet med fokus på enhetsnivå.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen har ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Systemet gäller förvaltningens verksamheter inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, äldreomsorg och funktionshinder. Förvaltningen har ett lokalt anpassat material för att underlätta för enheterna att upprätta ledningssystem.

- Under 2017 fortsätter arbetet med att hålla systemet aktuellt på förvaltnings- och enhetsnivå.

Goda exempel och kvalitetsutmärkelsen

Förvaltningen arbetar för att verksamheten ska dela med sig och ta del av andras goda exempel och att delta i god exempelmässan. I uppföljning av verksamheten beskriver alla enheter goda exempel från sin verksamhet. Förvaltningen uppmuntrar verksamheten att delta i kvalitetsutmärkelsen.

- Under 2017 fortsätter förvaltningen sprida goda exempel i organisationen bland annat genom medarbetarinformation, på chefsforum och via förvaltningens instagramkonto.

Verksamhetsuppföljning och individuppföljning

Förvaltningen följer upp all verksamhet på entreprenad utifrån ingångna avtal.

Individuppföljning inom socialtjänsten, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning genomförs enligt gällande lagar och riktlinjer.

- Under 2017 ska förvaltningen fortsätta med systematisk uppföljning av entreprenörer och den egna verksamheten.